

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Casus:

Onzichtbaarheid van problematische schuldenproblematiek

Autoriteit Persoonsgegevens | Apeldoorn | 11 november 2019

Nieuwsberichten

<https://www.trouw.nl/economie/meer-schuldenaren-zonder-schuldhelp-hoe-kan-dat~b604f8a0/>

22 augustus 2019

Mensen met schulden lijken hun geldproblemen te onderschatten. Of ze kennen de weg naar de schuldhulp niet, wijst nieuw onderzoek uit.

<https://www.trouw.nl/economie/privacyhuiswerk-voor-het-kabinet-om-schuldhelp-te-versimpelen~b7447957/> 10 augustus 2019

Privacyhuiswerk voor het kabinet om schuldhulp te versimpelen. Gemeenten krijgen straks betalingsachterstanden doorgespeeld van schuldeisers om schuldenaren zo sneller hulp te kunnen bieden. Maar het wetsvoorstel daarover verdient nog aandacht op privacygebied. Hoofdzorg is het gedeelte van de wet waarin verhuurders betalingsachterstanden mogen doorgeven aan de gemeente.

<https://www.nu.nl/geldzaken/5916828/minder-mensen-melden-zich-voor-schuldhelp-omvang-schulden-stijgt.html> 31 mei 2019

Het aantal mensen dat in 2018 aanklopte bij een schuldhulpverlener nam vorig jaar met zo'n 10 procent af, blijkt vrijdag uit cijfers van de NVVK, de vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren. Maar de vereniging denkt dat het aantal huishoudens in financiële nood hoger ligt.

<https://www.nu.nl/geldzaken/5756301/in-de-schulden-we-zijn-calvinistisch-en-willen-mensen-laten-bloeden.html> 24 februari 2019

Zo'n 1,4 miljoen Nederlandse huishoudens hebben problematische schulden waar ze maar niet uit komen. Eigen schuld dikke bult? Volgens lector Schulden en Incasso Nadja Jungmann is het flauwe antwoord: ja en nee. Maar deze groep zo hard mogelijk laten boeten, daar betalen we allemaal de rekening voor.

Situatieschets

700.000 Nederlanders zitten in de problemen door schulden aldus een bericht in de krant van een maand of wat geleden. Ze slagen er niet in achterstallige betalingen weg te werken en kunnen niet of nauwelijks rondkomen. Snelle hulp in dat soort situaties kan voorkómen dat de schulden nog verder oplopen, maar hulp komt vaak te laat. Naast schaamte, lijken mensen met geldproblemen hun geldproblemen te onderschatten, of ze weten niet waar ze hulp kunnen krijgen. Een deel is onzichtbaar voor de gemeente; dat gaat dan om huishoudens met inkomen uit werk, of met een koopwoning, Een groot deel meldt zich ook niet omdat ze niet lijken te beseffen hoe prangend hun probleem is, en dat de kans heel groot is dat ze zonder hulp verder afglijden.

Het zoveel mogelijk voorkomen en verhelpen van problematische schulden is een belangrijk maatschappelijk doel. De AP signaleert dat er steeds meer initiatieven en pilots worden ontwikkeld en uitgevoerd om te komen tot schuldhelpverlening. Die initiatieven kunnen worden onderscheiden in preventieve maatregelen, de toeleiding van burgers met schulden naar hulp door gemeenten, of de feitelijke hulpverlening.

Er zijn uiteenlopende partijen betrokken bij schuldhulpverlening, maar de gemeenten hebben de regie.

Deze casus concentreert zich op wat de gemeente kan, en op grond van de AVG mag doen om de inwoners in beeld te krijgen die grote financiële problemen hebben, maar niet om die hulp vragen en/of voor de gemeente in die zin onzichtbaar zijn.

1. Is dit een herkenbaar probleem voor uw gemeente?
2. Doet uw gemeente iets om deze mensen (eerder) te zien, te bereiken en te helpen?

3. Betreft u de FG bij eventueel nieuw ontwikkelde initiatieven waarbij persoonsgegevens worden verwerkt? Waarom? Waarom niet?

4. Doet u steeds een DPIA bij dergelijke nieuwe initiatieven? Waarom? Waarom niet?

In het bijzonder: Hoe kan de gemeente de inwoners actief opsporen die grote schulden hebben en in aanmerking komen voor speciale regelingen maar daar nog geen gebruik van maken en niet in beeld zijn?

5. Kan de gemeente daarvoor eigen gegevensbestanden gebruiken? Bijvoorbeeld bestanden met gegevens van inwoners met lokale belastingschulden? Waarom wel of waarom niet?

6. Kan de gemeente gegevens opvragen bij externe (dus niet-gemeentelijke) organisaties, dan wel (afspraken maken om) bepaalde gegevens te ontvangen? Bijv. (inkomens)gegevens opvragen bij de Belastingdienst of Sociale Verzekeringsbank, opvragen van een lijst van wanbetalers bij bedrijven zoals verzekeraars, energie- of drinkwaterbedrijven, of woningbouwcorporaties?
Waarom wel of waarom niet?

7. Maakt het verschil of het 'gewone' persoonsgegevens betreft of ook bijzondere gegevens zoals bijv. gegevens over gezondheid en strafrechtelijke persoonsgegevens?

8. Ziet u alternatieven?

Tenslotte:

- Wil de betrokkene dit en/of is het in zijn belang? Is dat relevant?
- Heeft u iets geleerd van het werken met de casus? Wat dan?